

پیشگیری از جعل و کلاهبرداری

۱. کلاهبرداری

۲. پیشگیری از جعل

۳. پیشگیری از تخلفات چک

۴. نحوه تکمیل چک

۵. پیشگیری از کلاهبرداری

۶. توصیه قراردادها

کلاهبرداری

تعریف کلاهبرداری

هر کس از راه حيله و تقلب، مردم را به وجود شرکت‌ها، تجارت خانه‌ها، کارخانه‌ها، موسسات موهوم داشتن اموال و اختیارات واهی فریب دهد و یا به امور غیر واقع امیدوار نماید، از حوادث و پیش‌آمدهای غیر واقع بترساند و یا اسم یا عنوان مجعول اختیار کند و به یکی از وسایل مذکور یا وسایل تقلبی دیگر جوه و یا اسناد، حوالجات، قبوض یا مفاصاحساب و امثال آنها تحصیل کرده و از این راه مال دیگری را ببرد، کلاهبردار محسوب می‌گردد.

۱. آیا می‌دانید کلاهبردار، معمولاً دارای ظاهری آراسته و شیک پوش، ولخرج و خوش برخورد می‌باشد؟ تا بتواند طعمه خود را به دام بیندازد.
۲. شهروند گرامی در صورت برخورد با افرادی که در ازای دریافت پول، وعده کار یا دادن کارت پایان خدمت، معافیت، گذرنامه، ویزا، گواهینامه و حل مشکل انتظامی با جعل و تزویر، طعمه خود را به دام می‌اندازند، هوشیار باشید و آنان را شناسایی کنید.
۳. قبل از خرید اتومبیل از سرقتی نبودن آن اطمینان حاصل نمایید و جهت بررسی موضوع به اداره آگاهی مراجعه نمایید.
۴. در صورت انجام معاملات ملکی قبل از تنظیم سند جهت جلوگیری از کلاهبرداری موارد ذیل را رعایت نمایید:
۵. استعلام از بانک جهت در رهن نبودن ملک؛
۶. استعلام از شهرداری جهت بررسی پایان کار و عوارض شهرداری و ...؛
۷. مراجعه به محل و مطابقت ملک با سند؛
۸. استعلام از اداره مالیات و دارایی؛
۹. استعلام از سازمان ثبت اسناد و مدارک؛
۱۰. استعلام از اداره آگاهی ناجا؛
۱۱. آگاهی از وجود خارجی شرکت، بنگاه، شخص حقیقی یا حقوقی فروشنده.
۱۲. در معاملات چنانچه افراد به جای وجه نقد، چک دیگران را به شما می‌دهند نسبت به ارایه دهنده چک شناخت کامل داشته باشید و وضعیت حساب او را از بانک مربوطه استعلام کنید.

۱۳. از پرداخت وجه نقد تحت عنوان مشارکت یا مضاربه به افراد ناشناس خودداری نمایید.
۱۴. از فروش اتومبیل در مقابل اخذ چک‌های مدت دار خودداری نمایید.
۱۵. به لحاظ درج آگهی‌های مختلف از سوی افراد حقیقی یا حقوقی در جراید به آنها اعتماد نکنید و قبل از واریز و پرداخت هرگونه وجه یا انعقاد قرارداد از صلاحیت صاحبان آگهی مطمئن شوید.
۱۶. از انجام معاملات کلان با چک بانکی در ساعات غیر اداری پرهیز نمایید.
۱۷. از خرید و فروش به روش قولنامه مدت‌دار جلوگیری نمایید و معامله خود را به صورت رسمی انجام دهید.
۱۸. چنانچه قصد خرید یا اجاره منزل یا زمین و ملک را دارید از مشاورین املاک معتبر استفاده نموده و اسناد را با دقت کنترل نمایید. ضمناً کلیه مفاد داخل مبایعه نامه عادی را مطالعه کنید.
۱۹. هنگام خرید خودرو مشخصات کامل از قبیل شماره موتور، شماره شاسی، اتاق، رنگ و مدل آن را با اسناد صحیح و کارت خودرو دقیقاً مطابقت نموده، آدرس محل کار و سکونت فروشنده را به دست بیاورید.
۲۰. هنگام تحویل گرفتن دسته چک از واحد صادر کننده و بانک، حتماً برگ‌های آن را شمارش نمایید.
۲۱. ضمانت افرادی را که نمی‌شناسید، تقبل نکنید.
۲۲. با توجه به اینکه اوراق و مدارک شناسایی کارکنان دولت قابل جعل است، لذا از برقراری هرگونه ارتباط خارج از روال اداری برای انجام امور اداری خودداری نمایید.
۲۳. بیشتر موتورسیکلت‌های به سرقت رفته با اسناد جعلی توسط افراد خبره و ماهر به افراد ناآگاه فروخته می‌شود و در هنگام خرید موتورسیکلت دقت شود که اسناد مربوطه جعلی نباشد.
۲۴. از قبول چک‌های مخدوش و چک‌هایی که صادر کننده آن ناشناس است خودداری کنید.
۲۵. هنگام خرید و فروش ارز که نیاز به اصل گذرنامه است، ذی نفع شخصاً حضور داشته و گذرنامه را در اختیار دلان دوره گرد نگذارید.
۲۶. معمولاً کلاهبرداران و جاعلان با تکثیر یک اسکناس با یک شماره سریال مبادرت به جعل می‌کنند چنانچه مبلغ زیادی اسکناس دریافت می‌کنید به شماره سریال اسکناس‌ها توجه کنید تا شبیه به هم نباشند.

۲۷. زمان دقیق تحویل مورد معامله و حداکثر زمان تأخیر و تعهدات طرفین مقابل، مبلغ تأخیر تأدیه، زمان انتقال سند مالکیت و حتی حوزه دفتر اسناد رسمی جهت انتقال سند را مشخص کنید.
۲۸. در مبایعه‌نامه‌ها نحوه پرداخت بهای مورد معامله و ضمانت اجرایی عدم انجام تعهدات طرفین را مشخص و درج کنید.
۲۹. طمع قربانی، یک فرصت مناسب برای موفقیت کلاهبرداران است.
۳۰. در انجام معاملات، تنها به وجود آرم نامه‌ها اکتفا نکنید، چرا که ممکن است سر برگ ادارات توسط افراد شیاد به سرقت رفته و یا جعل شده باشد.
۳۱. مشخصات فنی کلی سازه یا بنا شامل، نوع مصالح، تجهیزات احتمالی، کیفیت کار با قید نوع سیستم سرمایش و گرمایش درج شود.
۳۲. تعیین صدور، مشخصات محوطه سازی و اجرای آن قید شود.
۳۳. تأمین انشعابات آب، برق، گاز، فاضلاب و غیره درج شود.
۳۴. نحوه تسویه حساب در صورت فسخ قرارداد درج شود.
۳۵. نشانی دقیق طرفین به منظور انجام مکاتبات و دسترسی‌های ضروری اخذ شده و در صورت امکان نشانی بستگان درجه اول طرفین درج شود.
۳۶. مراقب شرکت‌هایی که با شیوه قرعه‌کشی فروش قسطی کالا (اتومبیل، موتور،...) اقدام به جمع آوری وجوه نقد می‌کنند، باشید. وقتی با مبلغ ۲۰ هزار تومان می‌توان در یک روز شرکت یا موسسه‌ای را به ثبت رساند صرفاً نباید به شماره ثبت اعتماد و اکتفا کرد. زود باور نباشید و با افراد مطلع و خبره مشورت نمایید.

پیشگیری از جعل :

۱. به منظور جلوگیری از سوء استفاده فرصت طلبان برای احراز هویت مامورین انتظامی از آنان کارت شناسایی معتبر و حکم ماموریت بخواهید.
۲. در انجام معاملاتی که وانمود می شود سود زیادی بیش از حد معمول عاید شما میشود تامل نمایید.
۳. در معاملات املاک تا حصول اطمینان کامل از مالکیت طرف مقابل از تنظیم هر گونه قرار داد و پرداخت وجه اکیدا خودداری نمایید.
۴. در معاملات خودرو قبل از تنظیم سند یا قولنامه ضمن اخذ برگ عدم خلاف ، اصالت شماره های موتور شاسی و شماره پلاک اتومبیل را از کارشناسان مربوط استعلام نمایید
۵. صر فا به لحاظ درج آگهی های مختلف از سوی افراد حقیقی یا حقوقی در جراید به آنها اعتماد ننموده قبل از انعقاد قرارداد یا پرداخت هر گونه وجه از صلاحیت صاحبان آگهی و قانونی بودن فعالیت آنها اطمینان حاصل نمایید.
۶. در عقد بیع ، پس از توافق طرفین معامله ، قیمت دقیق و کامل مورد معامله ، مقدار ، جنس ، ویژگی ها زمان تحویل ، خسارت مربوطه و ... به طور صریح باید در سند یا مبایعه نامه قید گردد.
۷. کلاهبرداران اصولا شیک پوش ، حراف ، ولخرج و خوش برخورد می باشند تا شخص مقابل را اغفال یا تطمیع نمایند.
۸. از گرفتن چکهایی که صادر کننده آن ناشناس است خودداری نمایید .

توصیه های لازم در خصوص پیشگیری از تخلفات مربوط به

«چک»:

۱. برای تنظیم سند و چک از خودکار استفاده نمائید.
۲. متن چک را شخصاً و با یک خودکار بنویسید تا در صورت دست بردن در مندرجات آن ، جعلی بودن آن مشخص شود.
۳. مندرجات سند و چک را طوری تنظیم کنید که قابل الحاق یا حذف نباشد.
۴. سعی کنید چک قبل از صدور ، مهر و امضاء نشود.
۵. از صدور چک سفید امضاء خودداری نمائید.
۶. هرگز از افراد ناشناس که معروفیت و اعتبار کافی ندارند چک قبول نکنید زیرا احتمال مسروقه یا جعلی بودن آن وجود دارد.
۷. در خصوص دریافت چک های تضمینی ، رمزار و مسافرتی قبل از انجام معامله ضمن شناسایی کامل پرداخت کننده به نزدیکترین شعبه بانک مراجعه و اصالت چک را احراز نموده واز درست بودن مبلغ آن و تطبیق رنگ و مبلغ مطمئن شوید.
۸. هنگام دریافت اسناد و اوراق بهادار و دسته چک از مرجع صادرکننده حتماً برگ شماری نمائید.
۹. مبلغ چک را هم به عدد وهم بحروف نوشته و برروی نوشته ها خصوصاً مبلغ عددی چسب شیشه ای نصب نمائید.
۱۰. مبلغ چک را هم به ریال و هم به تومان درج نمائید.
۱۱. از صدور چک به عنوان امانت یا ضمانت بپرهیزید.
۱۲. سعی کنید امضاء روی چک ها دارای نام و نام خانوادگی باشد.
۱۳. در تمام مدت استفاده از دسته چک ، مندرجات متن آن را در ته چک بنویسید.
۱۴. چک های مسافرتی را فقط از افراد آشنا و یا با معرفی افراد آشنا دریافت کنید.
۱۵. هویت شخصی را که از او چک مسافرتی دریافت می کنید از روی مدارک معتبر کاملاً احراز نموده و آدرس و شماره تلفن وی را در پشت چک یادداشت کنید.
۱۶. افرادی که به علت بالا بودن حجم معاملات خود مجبور به دریافت چک های مسافرتی هستند، بهتر است جدولی از مبلغ و رنگ چک پول بانک های مختلف داشته باشند تا هنگام دریافت این قبیل چک ها قادر به تطبیق رنگ و مبلغ آن باشند.

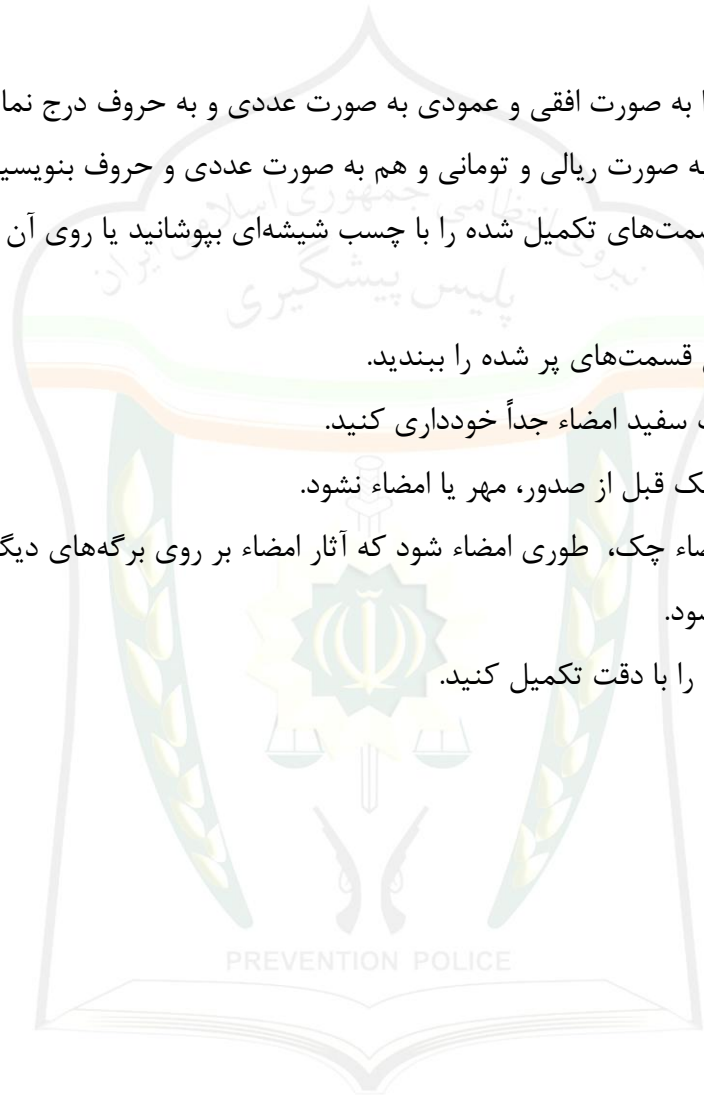
۱۷. با امتحان چک در مقابل دستگاهها و خودکارهای مخصوص از اصل بودن کاغذ چک اطمینان حاصل نمائید.
۱۸. به پرفراژ مبلغ چک و نوع صفرهای پرفراژ توجه بیشتری نمائید.
۱۹. هر چهار نوع نوشته مبلغ چک (مبلغ عددی فارسی و انگلیسی - مبلغ حروفی فارسی و انگلیسی) را باهم مطابقت نمائید. اشخاصی که زبان انگلیسی نمی دانند می توانند از افرادی که زبان انگلیسی می دانند کمک بگیرند.
۲۰. به هنگام تحویل گرفتن چک های مسافرتی از جعلی نبودن آن اطمینان حاصل نموده و نسبت به شناسایی هویت اشخاص پرداخت کننده اقدام نموده .
۲۱. از گرفتن چک هایی که صادر کننده آن ناشناس است خودداری کنید.
۲۲. افراد بیسواد از اشخاص امین و مورد اعتماد جهت تنظیم چک و هر گونه سند معتبر کمک بگیرند .

پیگیری :

۱. به محض فقدان یا سرقت چک و اوراق بهادار در اسرع وقت بانک مربوطه و مراجع انتظامی و قضایی را کتباً مطلع نمائید.
۲. مشخصات جاعل مثل اندام (چاقی و لاغری) ، قد، موی سر، رنگ و نوع آرایش آن ، رنگ پوست و علائم موجود در چهره، مثل خال، سالک، آبله، سوختگی، پیسی و را به مأموران اطلاع دهید.
۳. نحوه برخورد و شگرد مورد استفاده جاعل یا جاعلان را دقیقاً به اطلاع مأموران برسانید.

نحوه تکمیل متن چک

۱. حتماً متن چک را با یک نوع خودکار بنویسید تا در صورت دست بردن به متن آن، جعلی بودن آن مشخص گردد.
۲. جهت تکمیل متن چک فقط از خودکار استفاده کرده و از روان نویس و ... استفاده ننمایید.
۳. تاریخ چک را به صورت افقی و عمودی به صورت عددی و به حروف درج نمایید.
۴. رقم چک را به صورت ریالی و تومانی و هم به صورت عددی و حروف بنویسید.
۵. روی کلیه قسمت‌های تکمیل شده را با چسب شیشه‌ای بپوشانید یا روی آن را های لایت نمایید.
۶. جلوی تمامی قسمت‌های پر شده را ببندید.
۷. از صدور چک سفید امضاء جداً خودداری کنید.
۸. سعی شود چک قبل از صدور، مهر یا امضاء نشود.
۹. در هنگام امضاء چک، طوری امضاء شود که آثار امضاء بر روی برگه‌های دیگری از دسته چک حک نشود.
۱۰. ته برگ چک را با دقت تکمیل کنید.

توصیه های لازم در خصوص پیشگیری از انواع کلاهبرداری :

۱. از در اختیار گذاشتن اسناد و مدارک معتبر خود نظیر شناسنامه ، گذرنامه ، گواهینامه رانندگی، اسناد و مدارک زمین، مغازه ومنزل، جوازساختمان، جواز کسب وغیره برای انجام اموراداری به افرادی که مورد وثوق شمانیستند خودداری نمائید.
۲. از تحویل پول و لوازم با ارزش همچون فرش، طلا و جواهر و لوازم خانگی و برقی به افراد ناشناس تحت عناوین آژانس مسافربری ، کارگر پست ، نماینده شرکت، تعمیرکار و ... بدون حصول اطمینان کامل خودداری نمائید.
۳. در صورت برخورد با افرادی که در ازاء دریافت پول به شما وعده کار، کارت پایان خدمت یا معافیت، گذرنامه، ویزا، گواهینامه ، حل مشکلات انتظامی و ... می دهند جانب احتیاط را بیشتر در نظر گرفته و در صورت اطمینان از نیت پلید طرف مقابل مراتب را سریعاً به مراکز ۱۱۰ پلیس اطلاع دهید.
۴. از پرداخت هر گونه وجهی به مراجعه کنندگان ناشناس تحت عنوان مأمورین دولتی (دارایی، تعزیرات حکومتی، بازرسان اصناف و ...) خودداری نموده اینگونه موارد را سریعاً به اطلاع پلیس ۱۱۰ برسانید.
۵. از پرداخت وجه نقد تحت عنوان مضاربه به افرادی که مورد اطمینان کامل شما نیستند خودداری نمائید.
۶. هرگز دسته چک خود را بصورت اما نی در اختیار دیگران قرار ندهید.
۷. از گرفتن چک هائی که صادر کننده آن ناشناس است خودداری نمائید.
۸. از فروش اتومبیل بصورت چک های مدت دار خودداری کنید.
۹. معاملات خودرو را در بنگاهی انجام دهید که جواز کسب به نام مدیر آن صادر شده باشد.
۱۰. به منظور جلوگیری از سوء استفاده فرصت طلبین برای احراز هویت مأمورین نیروی انتظامی از آنان کارت شناسایی معتبر و حکم ماموریت بخواهید.
۱۱. در انجام معاملاتی که وانمود می شود سود زیادی بیش از حد معمول عاید شما می شود تأمل نمائید.
۱۲. تنها به وجود آرم نامه ها اکتفا ننمائید. چراکه ممکن است سربرگ ادارات توسط افراد شیاد به سرقت رفته باشد.

۱۳. در تنظیم قولنامه یا مبیعه نامه دقت نمائید که حتماً یک برگ بعنوان سابقه در بنگاه وجود داشته باشد.
۱۴. در معامله املاک تا حصول اطمینان کامل از مالکیت طرف مقابل ، از تنظیم هر گونه قرارداد و پرداخت وجه اکیداً خودداری نمائید.
۱۵. به هنگام خرید املاک و وسائط نقلیه موتوری اسناد مالکیت را از فروشنده درخواست و دقیقاً مطالعه نمائید.
۱۶. حتی المقدور معاملات اتومبیل را در مراکز خرید و فروش مربوطه انجام دهید.
۱۷. قبل از تنظیم سند یا قولنامه ضمن اخذ برگ عدم خلاف، اصالت شماره موتور، شاسی و شماره پلاک اتومبیل را از کارشناسان استعلام نمائید.
۱۸. در هنگام تنظیم قولنامه، فروشنده را مکلف به تنظیم سند در قبال پرداخت وجه نمائید.
۱۹. تا حد امکان از درج آگهی در جرائد به منظور استمداد (اهداء کلیه ، کشف خودرو یا مدارک و ...) خودداری نموده ، اینگونه موارد را فقط از طریق مبادی ذیربط پیگیری نمائید.
۲۰. صرفاً به لحاظ درج آگهی های مختلف از سوی افراد حقیقی یا حقوقی در جراید به آنها اعتماد نموده قبل از انعقاد قرارداد یا پرداخت هر گونه وجه از صلاحیت صاحبان آگهی و قانونی بودن فعالیت آنها اطمینان حاصل نمائید.
۲۱. به هنگام مراجعه به پزشک، دقت نمائید پزشک مربوطه دارای مهر نظام پزشکی باشد. چنانچه در خصوص فعالیت پزشکی غیرقانونی و تهیه و فروش غیرمجاز دارو اطلاعاتی دارید در اختیار پلیس ۱۱۰ بگذارید.
۲۲. در معاملات املاک خریدار می بایست تا تسویه حساب کامل بانکی، عوارض شهرداری ، مالیات آب ، برق، گاز و تلفن، مبلغی را نزد خود نگه داشته پس از پرداخت کامل دیون و بدهی های متعلقه نسبت به پرداخت مابقی مبلغ اقدام نماید.
۲۳. در عقد بیع پس از توافق طرفین معامله، قیمت دقیق و کامل مورد معامله، مقدارجنس، وصف، زمان تحویل و خسارات مربوطه و ... تصریحاً باید در سند یا مبیعه نامه قید گردد.
۲۴. از خرید املاک مشاعی که سهم فروشنده و حدود آن مشخص نیست جداً خودداری نمائید.
۲۵. کلاهبردار اصولاً شیک پوش، حراف، ولخرج و خوش برخورد می باشد تا شخص مقابل را تطمیع نماید.
۲۶. در انجام معاملاتی که وانمود می شود سود زیادی بیش از حد معمول عاید شما می شود تامل نمائید.
۲۷. نحوه برخورد و شگرد مورد استفاده کلاهبردارن را دقیقاً به اطلاع مامورین برسانید .

۲۸. از تحویل پول و لوازم با ارزش همچون فرش ، طلا و جواهر و لوازم خانگی و برقی به افراد ناشناس تحت عنوان آژانس مسافری ، کارگر پست ، نماینده شرکت ، تعمیر کار و ... بدون حصول اطمینان کامل خودداری نمایید .

۲۹. تنها به وجود آرم نامها اکتفا ننمائید . چرا که ممکن است سربرگ ادارات توسط افراد شیاد به سرقت رفته باشد .

۳۰. به پیامک های تبلیغاتی تحت عناوین مختلف توجه ننمایید .

۳۱.

الف) چرب زبانی و ارتکاب جرم :

بیش از نیمی از کلاه برداری های گزارش شده به پلیس از راه چرب زبانی و جلب اعتماد بوده است. کلاهبردارها ادعا می کنند که پولی دارند که می خواهند سرمایه گذاری کنند و به شما هم پیشنهاد شراکت می دهند و از شما می خواهند که هر چه پول در بانک دارید به آنها بدهید و به شما یک آدرس جعلی می دهند تا به آنجا مراجعه کنید و بهره پولتان را بگیرید. ولی شما هرگز آنها را مجددا نخواهید دید.

ب) کلاهبردای پستی :

مراقب آگهی هایی که از شما می خواهند پولتان را سرمایه گذاری کنید تا برنده شوید باشید حتی اگر تضمینی برای برنده شدن شما وجود داشته باشد نباید توجه به اینها داشت.

ج) پیشنهادهایی برای بهبود رفتار :

برخی از کلاهبرداریهها به این صورت است که در قبال خرید یک کالا و تبلیغ و فروش تعداد دیگری از آن کالا به دوستان به شما پیشنهاد یک کمیسیون می دهند. اما اغلب قیمت این کالاها بیشتر از قیمت واقعی و فروش آنها مشکل است. اموالی که بنام ارثیه با قیمتهای بسیار نازل بفروش می رسد معمولا دزدی هستند و نبایستی خریداری شوند.

توصیه و هشدار در مورد قراردادهای

۱. معاملات و قراردادهای خود را در مراکز رسمی و قانونی انجام و به ثبت برسانید تا از دخل و تصرف در آن جلوگیری و تحت حمایت های قانونی قرار گیرد .
۲. از مراجعه به مؤسسات اعزام دانشجو به خارج که فاقد مجوز از وزارت علوم تحقیقات و فناوری میباشد خودداری نمائید .
۳. از مدارک شناسایی خود همانند شناسنامه ، کارت ملی ، گذرنامه ، گواهینامه مراقبت نمائید و در صورت سرقت یا فقدان موضوع را به مراکز صدور این مدارک اطلاع دهید .
۴. در هنگام خرید سیم کارت تلفن همراه به صورت نقدی یا قسطی نسبت به انتقال سند مالکیت آن از طریق دفتر خدمات تلفن همراه اقدام نمائید .
۵. در هنگام خرید ، اجاره محل سکونت یا دفتر کار از مالک بودن طرف مقابل اطمینان حاصل کنید .
۶. پیشنهادات گوناگون ارائه شده از سوی شرکتها ، مؤسسات و اشخاص را تا قبل از احراز هویت و اطمینان از قانونی بودن عملکردشان نپذیرید . ثبت قانونی ، طولانی بودن زمان تاسیس ، فعالیت های قبلی ، اعتبار بانکی و مالیاتی ، وجود آدرس ، شماره تلفن ، استعلام از مراجع ذیربط و تحقیق درباره آنان می تواند در جلب اعتماد شما مؤثر باشد
۷. رایبه شماره ثبت شرکت به معنای اطمینان از قانونی بودن فعالیت و درستی عملکرد شرکت نمی باشد .
۸. فعالیت هر شرکت به شکل لیزینگ با مجوز بانک مرکزی ج.ا. قانونی است .
۹. سازندگان بیش از ده واحد مسکونی برای انتشار آگهی باید از سازمانهای مسکن و شهرسازی استان دارای مجوز باشند .